

5

Henk Keilman Rig Investments

Hij brengt windmolenbouwer EWT naar de beurs, maar dat is slechts het begin van meer duurzame investeringen. 'Ik ben geen geitenwollen sokken-idealist.'

Henk Keilman heeft het druk. Tussen een paar afspraken door holt hij het Hilton Amsterdam binnen, excuseert zich voor de vertraging, en begint te praten. Gestoken in een casual pak vertelt hij graag over zijn nieuwste bezigheden: windmolens beheersen even zijn leven, want molenbouwer EWT, waar hij grootaandeelhouder is, gaat komend voorjaar naar de beurs. Groen en duurzaam ondernemen moet de portefeuille van de investeerder – onder meer bekend van KRO's Dragons' Den – gaan beheersen. Biomassa, bio-ethanol en geothermische energie... "Ik houd van technologie. Ik ben geen geitenwollen sokken-idealist die terug wil naar hoe het vroeger was. Dat is naïef idealisme. We zullen de natuur moeten managen en manipuleren, met slimme en schone technologie."

Keilman weet dat de nieuwe manieren om energie op te wekken de wereld zullen redden, in alle opzichten. "Kijk, de schaarste aan fossiele brandstoffen is natuurlijk niet nieuw, maar we komen wel op het punt dat die schaarste een serieuze bedreiging vormt voor zowel het klimaat als de politieke stabiliteit van de wereld."

Politieke stabiliteit in het geding, dat klinkt inderdaad serieus. Wat is er volgens u aan de hand met de wereld?

"Eigenlijk zijn er vier aspecten die ertoe doen, en die nauw met elkaar samenhangen. Allereerst is er de nog altijd groeiende vraag naar energie, en de voorraden raken echt op. Ja, er worden nog wel nieuwe olie-

velden aangeboord, maar het tekort ligt nu rond de 1 miljoen vaten per dag. De olieprijs is in een paar jaar van twintig naar bijna honderd dollar gestegen. Dat zakt echt niet meer in. Daar moeten dus alternatieven voor gevonden worden. Daarnaast staat het klimaat echt op de kaart, dankzij het Al Gore-effect. Er is veel kritiek op zijn theorie, maar ik denk dat het aantal klimaatcritici afneemt. Milieurapporten zijn nog niet unaniem, maar bijna overal klinkt nu wel door dat CO₂ een echte killer is voor de planeet. Derde punt is voedsel: de vraag naar goed eten wordt groter, en schone energiebronnen kunnen daar een bijdrage aan leveren."

En het grootste gevaar?

"Dat is de politieke stabiliteit. Landen met olievelden zoals het Midden-Oosten en Venezuela hebben onevenredig veel macht. Zo'n Chavez wordt steeds arroganter, daar wordt iedereen misselijk van. Maar hij is nog vrij onschuldig vergeleken met de ayatollahs in Iran, dat zijn echte fascisten. En als één van de olielanden gaat tegensputten, dan hebben we een nachtmerriescenario. Als de pijp dichtgaat, zitten we opeens met een tekort van misschien wel 3 miljoen vaten, dat betekent dat auto's niet meer rijden en fabrieken niet kunnen draaien."

Hoe moeten we omgaan met bijvoorbeeld Iran?

"Zolang mogelijk via de diplomatieke weg, vind ik. Tot het uiterste. Daarbij is het goed dat Frankrijk en Duitsland zich steeds meer >

Vegetarisch topentrepreneur

Voordat Henk Keilman rijk wordt, gaat hij eerst failliet met het bedrijf Computer Express. Het in 1988 opgericht Trustkantoor Holland Trust, een bedrijf dat financiële en administratieve diensten verleent aan voornamelijk multinationals, is succesvoller, het brengt de ondernemer zijn eerste miljoen. Het Amerikaanse MTC, een telecombedrijf, is klant bij Holland Trust en heeft een liquiditeitsprobleem. Henk Keilman besluit het bedrijf uit te kopen en komt in '95 in bezit van het Nederlands agentschap. Een half jaar later sluit Keilman een joint venture met MTC, waarmee hij een groot deel van de Europese markt tot zijn terrein mag rekenen. Het Amerikaanse MTC komt in de problemen en gaat failliet. Keilman krijgt hierdoor ook de andere 50 procent in handen. Hij krijgt een overnamebod van 200 miljoen euro van het Amerikaanse Global Tele Systems. Een jaar later is de deal door koersstijging het dubbele waard en bezit Keilman 20 miljoen euro. Keilman is dan net een paar >

'Het klimaat is
een non-issue'

'Alle deskundigen
zijn het erover
eens: wind is de
grote winnaar'

laten gelden. Aan de andere kant; vergelijk het eens met de *appeasement*politiek voor de Tweede Wereldoorlog. Het heeft Hitler niet kunnen stoppen, dus wellicht is er hardere actie nodig. Bedenk wel dat we te maken hebben met een keihard totalitair regime daar in Iran, dat bijvoorbeeld onomwonden dreigt de staat Israël van de kaart te vegen. Ik weet in ieder geval dat wind- en zonne-energie voor een compleet andere machtsverhouding zullen zorgen, en dat lijkt me een zegening voor iedereen."

Vandaar de keus om in te stappen in EWT, bouwer van windmolens?

"EWT is een hele bewuste keuze geweest. Ik volg de markt voor energie en fossiele brandstoffen al heel lang. De prijs van olie is gestegen, en zal niet meer dalen. De olieproductie kent een bepaald piekpunt, en volgens mij zijn we daar al overheen. Ik wilde dus in de groene energie, en daarin heb je vele subsectoren, die niet allemaal even succesvol zijn. Maar alle deskundigen zijn het erover eens: wind is de grote winnaar. Via een relatie kwam ik bij toe-

val terecht bij EWT dat voortkomt uit het vroegere Lagerwey."

EWT gaat komend voorjaar naar de beurs in Londen. Wat moet er nog meer gebeuren om van het bedrijf een top 5-speler te maken, zoals u graag wilt?

"Twee jaar geleden was het sentiment nog anders, toen was windenergie nog niet zo hot als nu. De huidige topspelers zitten helemaal vol; als je bij Vestas een molen bestelt, dan heb je 'm over twee tot vier jaar. Er is dus ondercapaciteit. Maar wat de molens van EWT echt onderscheidt, is de techniek. EWT-molens hebben in tegenstelling tot andere molens geen aandrijvingsmechanisme, maar een *direct drive*. Dat scheelt zo'n veertig procent rendement, al zal bijvoorbeeld Vestas dat niet toegeven. Kapitaal is geen probleem; we doen nu nog een pre-IPO funding, een extra financiering om het bedrijf voor de beursgang nog sterker te maken. Uiteindelijk willen we een bedrag ophalen van tussen de 150 en 250 miljoen euro. Dat is ook hard nodig voor investeringen: Nu hebben we molens van één megawatt, en we willen voor op zee turbines van 10 megawatt, dus we zullen geld spenderen aan R&D. Ook zullen we investeren in windparken zelf."

U bent investeerder. Wat is uw rol binnen het bedrijf?

"Een goed management is er al, er moeten alleen nog een paar hindernissen genomen worden. Daar help ik bij, net als bij het prepareren van de beursgang. Maar ik zit niet op de stoel van ceo, ik richt me puur op strategie: *corporate finance* en het bekijken van eventuele acquisitiekandidaten. Na de beursgang zal ik commissaris blijven."

En dan? Zoekt u meer duurzame investeringskansen?

"Ja, daar kijk ik zeker naar. Brazilië ligt ver voorop met het gebruik van biobrandstof. Dat is heel efficiënte brandstof, en daarbij, het kost maar 35 dollar per vat. Nu vindt er veel research plaats. Biobrandstof uit suikerriet is uitermate efficiënt. Brazilië kan echt het Saoedi-Arabië van bioethanol worden. Er moet alleen nog een goede infrastructuur komen. Ik ben nu in gesprek met Braziliaanse investeringsfondsen, om mee te investeren in deze markt."

Even terug naar de wind en zon. Kunnen we in de nabije toekomst al rekenen op een constructieve bijdrage? Nog steeds is er tegenstand, molens zouden bijvoorbeeld de horizon vervuilen...

"Er zijn milieu-activisten die tegen windenergie zijn, dat is toch onbegrijpelijk? Natuurlijk heeft de winning van zonne- en windenergie invloed op de natuur, maar dat is ook helemaal niet erg. We zullen de natuur moeten managen, manipuleren met slimme en schone technologie. We moeten niet terug naar een inboorlingachtig bestaan, dat is naïef idealisme. Ik ben geen geitenwollen sok-idealist die terug wil naar de Middeleeuwen. Want als je even beter kijkt naar hoe mensen leefden in die Middeleeuwen, met een gemiddelde levensverwachting van 30 tot 40 jaar ... mwah. De beschaving die wij nastreven heeft niks te maken met decadentie, het is slechts een goede levensstandaard."

Maar de opbrengsten van de zon en de wind?

"Oh ja, ja, reken daar maar op. Denemarken haalt nu al 25 procent van haar energie uit de wind. Als je 120.000 molens met een vermogen van 5 megawatt laat draaien, dan kun je de hele Europese Unie van stroom voorzien. Dat vergt een gebied van 200 bij 200 kilometer. Het is dus onzin dat dit een druppel op een gloeiende plaat is. Even een kleine rekensom: als we over twintig jaar 30 procent van de energie van wind willen laten komen, is er een investering van 10 biljoen euro nodig. Dat is 500 miljard euro per jaar. Dat is natuurlijk heel veel, maar als je dat afzet tegen het bedrag dat we jaarlijks besteden aan de inkoop van olie, gas en kolen, zo'n 6 biljoen dollar per jaar, is het goed te doen."

Hebben ondernemingen als Shell en Exxon dan nog wel bestaansrecht?

"Als ze hun strategie voldoende aanpassen, zeker. En daar zijn ze ook druk mee bezig. Maar alle oliedollars uit het Midden-Oosten moeten snel worden omgezet in duurzame, met name windenergie. En daarbij, voorlopig hebben we de olie nog hard nodig om de transitie te maken. En de discussie over het milieu is prima, maar aan de andere kant ook weer niet van belang: we moeten naar andere energiebronnen, omdat de huidige opraken. In dat opzicht is het klimaat een non-issue." (RR)

jaar terug uit India, waar hij gefascineerd raakt door spiritualiteit. Oosterse wijsbegeerte heeft Keilman altijd geïntrigeerd. Hij heeft een studie Wijsbegeerte en Natuurwetenschappen gevolgd en is bezig met het schrijven van een boek over de relatie tussen de natuurwetenschappen en Indiase wijsbegeerte. Daarnaast is hij voorzitter van de Nederlandse Vegetariërsbond.

Met zijn huidige bedrijf Rig Investments investeert hij onder meer in mediabedrijven en duurzame ondernemingen. Bekendste deelname is Zwaytraffic, een mediabedrijf dat vorig jaar in Londen naar de beurs ging.